

Het Marcus-evangelie in slordig Stellingwerfs

In maart verscheen het Marcus-evangelie in het Stellingwerfs. Piet Bult - zelf vertaler - las de nieuwe vertaling en constateert dat er nogal wat mis is én aan ontbreekt.

Recensie

• Piet Bult

Volgens het voorwoord ontstond in 2006 het plan om het Marcus-evangelie te vertalen in het Stellingwerfs en dan vanuit de oorspronkelijke tekst, het Grieks. Een nobel plan van het trio ds. Rienk Klooster, voorganger Jan Koops en pastor Erica Plomp-den Uijl. Het karwei werd op 30 maart jl. in boekvorm uitgegeven door de Stichting Stellingwarver Schrieversronte in Oldeberkoop.

Op de achterflap spreekt het trio de hoop uit, dit oude geschrift met deze vertaling toegankelijk te hebben gemaakt voor mensen die niet zo thuis zijn in deze lectuur.

Van buiten is het een prettig ogend boekje. Van binnen viel het mij na een eerste lezing niet echt mee. Als ik de inhoud in één woord zou moeten omschrijven, dan zou ik kiezen voor het woord: slordig. En door al die slordigheid bij elkaar ontstaat een wat ordinair en respectloze vertaling van het Marcus-evangelie. Die slordigheid had gemakkelijk kunnen worden voorkomen door het inzetten van een paar proeflezers.

Feitelijk geeft het opzeggen van de Griekse tekst in het Stellingwerfs een eerste 'ruige' vertaling. Daarna begint het echte werk, het fijnslippen. Die tweede slag mis ik in dit werk.

Taalvariant

Wat ik vooral ook mis in het boekje is een verantwoording. De vertalers maken een duidelijke keuze voor de Stellingwerfse taalvariant van Ooststellingwerf. Ze kiezen daarbij voor het Friese heit en mem in plaats van het gangbare va(der) en moeke in het Stellingwerfs. Zo'n duidelijke keuze mag je best even toelichten,

want wat zijn dan de kenmerken van de Ooststellingwerfse taalvariant? In een taaltelling van dr. Henk Bloemhoff (verbonden aan de Fryske Akademy), die overigens geen onderscheid maakt tussen een Oost en West-variant, werd in 2005 in Ooststellingwerf thuis door 16,3 procent inwoners Stellingwerfs gesproken.

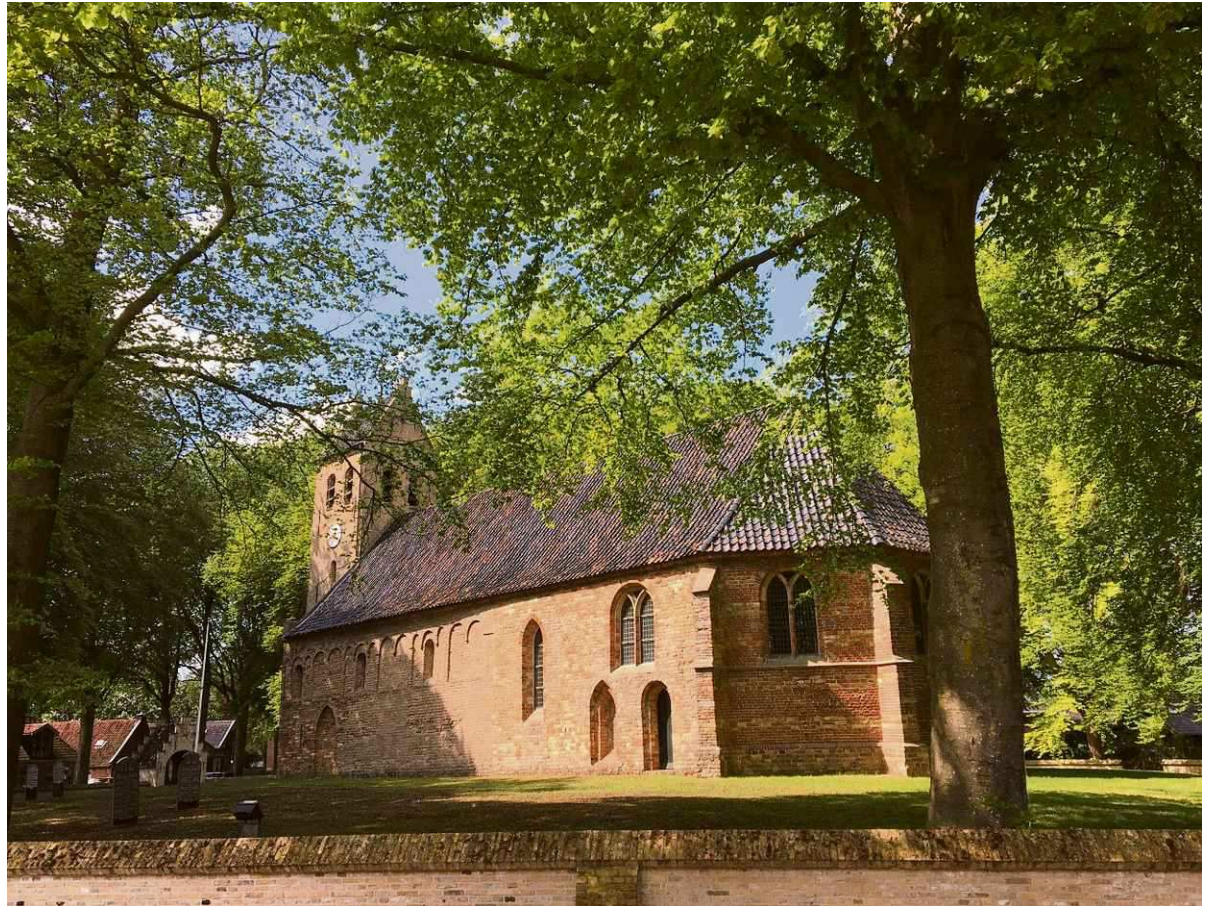
In de meeste vertalingen kent Marcus in hoofdstuk 16 twintig verzen. Omdat deze vertaling na 16:8 abrupt stopt, maar ook om de vertaalde tekst met de bron te kunnen iken, mag je in zo'n speciale editie best toelichten welke (Griekse) bronnen je hebt gebruikt. En waarom je bijvoorbeeld afwijkt van het meer gangbare gebruik van de initiële hoofdletter in woorden als Biebelboek, Farizeeër, Messias en Meenskezeune.

Eerbiedskapitalen

Wat ook opvalt is het ontbreken van eerbiedskapitalen in woorden als Heer, Hi', Him maar ook het gebruik van 'Jow' of 'leje' waar God of Jezus mee wordt bedoeld.

En waarom het verschillend gebruik van Jakobus en Jacobus, van Nazareth en Nazaret, van keuninkriek en Keuninkriek en van kwaoje en kwaoje. De drie verschillende schrijffouten van Kafarnaüm vormt in dit boekje misschien wel het toppunt van slordige fouten. Fouten die overigens niet alleen de vertalers zijn aan te rekenen maar, mijns inziens, zeker ook de Stellingwarver Schrieversronte als uitgever.

Nadat ik vrij veel van die slordige tikfouten tegenkwam heb ik ook een paar steekproeven genomen met betrekking tot de vertaling van sommige Griekse woorden. Als voorbeeld kwam ik in 3:25 het oorspronkelijke Griekse woord *oikia* tegen. In deze vertaling hebben de vertalers er een 'huis' van gemaakt maar in deze context wordt er een

De Bonifatiuskerk in Oldeberkoop, het dorp waar de Stichting Stellingwarver Schrieversronte is gevestigd. Foto: Lodewijk Born

In 2005 werd in Ooststellingwerf thuis door 16,3 procent inwoners Stellingwerfs gesproken

gemeenschap mee bedoeld.

In deze vertaling van Marcus blijft er dan van de tekst 'En as een huus in himzels verdiend is, dan zal et gien staand hollen kunnen', in mijn optiek, slechts een onbegrepen tekst over. Evenzo vind ik als ras-

echte Ooststellingwerfer in 1:4 niet alleen een tikfout omdat een nieuwe regel meestal met een hoofdletter begint, maar de tekst 'zo kwam et dat Johannes deupte in de woestijn en anzee een deup van bekeuring veur vergeving van zunden' ook net zo onbegrijpelijk.

Het Nederlands Bijbelgenootschap (NGB) stelt dat de historische en socio-culturele achtergrond van de brontekst in een vertaling herkenbaar moet blijven. Ook moet, volgens het NGB, er voor worden gewaakt om bij een vertaling de inhoud van de tekst te verbuigen naar de eigen cultuur. Het lijkt mij dat hieraan, in deze vertaling van Marcus, net iets te weinig aandacht is besteed.

Ik zie uit naar een sterk verbeterde heruitgave of een gave vertaling van een volgend bijbelboek

van ds. dr. Klooster c.s.

• Piet Bult is vertaler van de *Biebel in et Stellingwerfs*, die in 2010 verscheen

• N.a.v. *Et Evangelie van Markus. Uut et Grieks vertaald in et Stellingwerfs*. Door dr. Rienk Klooster, Jan Koops en Erica Plomp-den Uijl. Stellingwarver Schrieversronte, Oldeberkoop. Prijs: 10 euro

Buurlanden ruziën om Hagia Sophia

• Turkije reageert fel op Griekse kritiek

Istanbul | Turkije is niet te spreken over de kritiek van Griekenland op de beslissing om de Hagia Sophia in Istanbul terug te veranderen in een moskee.

Voor het eerst werd afgelopen vrijdag weer een islamitische gebedsdienst gehouden in de Hagia Sophia. Op dezelfde dag zei de Griekse premier Mitsotakis dat deze verandering „geen demonstratie van macht is, maar een teken van zwakte.”

Die reactie „toont weer eens de Griekse vijandigheid jegens de islam en Turkije”, aldus een woordvoerder van het Turkse ministerie van Buitenlandse Zaken. De Griekse regering maakt zich volgens hem schuldig aan

„provocatie door middel van vijandige verklaringen”. In de eerste islamitische dienst in de Hagia Sophia sinds 1934 las de Turkse president Erdogan vrijdag een Koranvers.

Het hoofd van de Grieks-Orthodoxe Kerk, aartsbisschop Ieronymos, sprak van een „godeloze daad van ontheiliging” van de voormalige kathedraal en noemde deze dag „een dag van rouw voor het hele christendom”.

Tijdens het islamitische gebed worden christelijke symbolen zoals afbeeldingen van Jezus of Maria met tapijten aan het gezicht onttrokken. Volgens Erdogan blijft het druk door toeristen bezochte bouwwerk wereldwijd goed en open voor bezoekers. De gebedsdienst hindert zijns inziens andere bezoekers niet. Het gebouw is een van de voornaamste toeristische trekpleisters van Turkije.

Materiaal van conferentie New Wine op themawebsite

• Volgend jaar juli weer samen in Liempde

Houten | Stichting New Wine Nederland biedt een gratis online informatiepakket aan rond het thema 'Heel het leven!' Hiervoor is de website heelhetleven.new-wine.nl gelanceerd. Op deze manier biedt New Wine een alternatief voor de dit jaar door corona afgelaste Zomerconferentie in Liempde.

Tegelijk is de site een platform met thematische informatie die kerken het hele jaar door kunnen gaan gebruiken in bijvoorbeeld huiskringen of (online) samenkomsten. Het aanbod voorziet in materiaal voor volwassenen, tieners en kinderen. De nieuwe site kon ontwikkeld worden dankzij ontvangen extra giften.

Er zijn vier videolezingen te vinden van hoofdspreker Dave Bookless van christelijke milieuorganisatie A Rocha International en een van de voorzitter van New Wine, Jan-Maarten Goedhart. Aanvullend daarop zijn verwerkingsmaterialen te downloa-

Voor gebruik in huiskringen en kerkdiensten het hele jaar door

den en speciaal opgenomen worship video's te zien met bij het thema passende liederen.

Er kwamen vorige week in het land op diverse plekken ook groepen

samen die als alternatief een eigen lokale conferentie hielden. Zo'n veertig volwassenen en jongeren waren bijvoorbeeld bijeen voor een miniconferentie in het buitengebied tussen 't Harde en Elburg. Het waren leden van de Vrije Evangelische Gemeente uit Elburg die iets met New Wine hebben of regelmatig naar de Zomerconferentie gaan, vertelt Joàn Teerling, een van de kartrekkers en fervent New Wine-ganger. Hij had zijn weiland en schuur ('Noem het de kapel') beschikbaar gesteld voor kamperen en confereren.

De fysieke zomerconferentie wordt volgend jaar gehouden van zaterdag 24 juli tot en met vrijdag 30 juli 2021 op Landgoed Velder in het Noord-Brabantse Liempde. De conferentie trekt elk jaar bijna zeventienduizend christenen uit allerlei kerkelijke windstreken.